

LESPROGRAMMA

PO & VO

Nieuws in de klas Schrijfwedstrijd 2024

Nieuws in de klas Schrijfwedstrijd 2024

Dit jaar organiseert Nieuws in de klas weer een bijzondere schrijfwedstrijd waarvan de winnaars gegarandeerd in de krant komen.

In deze competitie, waaraan prominente journalisten en nieuwstitels meewerken, worden leerlingen uitgedaagd: of het nu gaat over het milieu, geloof, vluchtelingen of het nieuwe kabinet, AI of gender-issues, alle meningen zijn welkom.

Voor opdracht 1 kun je nieuwstitels bestellen via Nieuws in de klas: <https://aanvragen.nieuwsindeklas.nl/>. Voor opdracht 2 en 3 is dit niet nodig. Bij de opdrachten zijn, indien relevant, links naar de betreffende artikelen en video's opgenomen.

Begrippenlijst

Het hoofdredactioneel commentaar

De hoofdredacteur of een erg ervaren journalist schrijft zijn mening op over een onderwerp in een kort artikel. Zo weet de lezer wat de krant van een onderwerp vindt. Vaak staat er 'Hoofdredactioneel' boven het artikel.

De column

In een column wordt een kritische mening opgeschreven door een columnist. Deze geeft een eigen mening over het nieuws. Vaak staat een foto van de columnist bij het artikel zodat lezers het herkennen.

De ingezonden brief

Dit is een selectie van brieven die lezers hebben ingestuurd. Ze worden verzameld op de 'opiniepagina'. Op die plek lees je dus meningen van lezers, en wat zij vinden van het nieuws.

Benodigdheden:

- Laptop/ smartphone
- Evt. pakket landelijke kranten

PO & VO

Lesduur - 3 lesonderdelen van 20 tot n.t.b. minuten

Maatschappijleer,
Maatschappijwetenschappen en Nederlands

Nieuws in de klas - Schrijfwedstrijd 2024

INTRODUCTIE

Niet alles in de krant is objectief!

In nieuwstijls lees je betrouwbare informatie, want journalisten doen objectief verslag van het nieuws op basis van feiten. Staan er dan helemaal geen meningen in nieuwstijls? Jazeker wel. Alleen worden meningen gescheiden van objectief nieuws. Online hebben lezers de mogelijkheid om direct op nieuwsberichten te reageren, reacties met de meeste likes verschijnen bovenaan nieuwssites, zie het voorbeeld hiernaast van **nu.nl**.

Bij kranten is dat natuurlijk anders; om niet in de war te raken worden er speciale plekken voor meningen gereserveerd: **het hoofdredactioneel commentaar, de column en de ingezonden brief**. Met die laatste ga je straks zelf aan de slag: je gaat een brief schrijven aan de krant, waarin je jouw mening over een onderwerp dat je zelf kiest, goed onderbouwd opschrijft. Als je hier klaar mee bent, kun je de brief zelfs inzenden voor de Nieuws in de klas schrijfwedstrijd. Veel succes en plezier!

Maandag 17 juni 2024 | Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

Door onze entertainmentredactie

17 jun 2024 om 09:54
Update: 12 min. geleden

63 reacties

Delen

Steeds meer mensen ervaren het nieuws als deprimerend, onophoudelijk en saai en mijden het daarom actief. Dit komt naar voren uit [een wereldwijd onderzoek](#) van het Reuters Institute van de University of Oxford.

Heswa 9 minuten geleden

Herkenbaar, nare berichten kunnen me verdrietig maken. Soms kijk ik daarom naar het jeugdjournaal, dat er bv. lammetjes zijn geboren ofzo. Laatst had ik even een dipje en ben toen gaan wandelen in een mooi park met prachtige heemtuin vol wilde bloemen. Het was niet druk en wat ik zo leuk vond is dat heel veel mensen elkaar begroetten, vriendelijk glimlachten met af en toe een gezellig praatje. Daar knapte ik echt van op!

Respect 13 Reageren Delen

BarbieDaaan 24 minuten geleden

Misschien ben ik ouderwets, maar mijn ouders hebben me geleerd dat het lezen van nieuws onder de noemer algemene ontwikkeling valt. Ik lees niet alles, maar zorg wel dat ik een beetje weet wat er in de wereld speelt. En ja je bent dan afhankelijk van wat er qua artikelen 'gedeeld' wordt en mist dan evengoed zaken. Het ene onderwerp krijgt meer aandacht dan het andere onderwerp. Dat is altijd al zo geweest. Wat ik zelf zorgelijk vind is te lezen dat mensen hun 'nieuws' via/van Social Media halen. Waar elke willekeurige persoon van alles kan plaatsen zonder dat je weet of het nou eigenlijk wel klopt. Ik vind dat een gevaarlijke ontwikkeling.

Respect 6 Reageren Delen

Rapporteer

OPDRACHT 1

20-30 minuten

Verschillende plekken, verschillende meningen

In de introductie heb je al kort iets geleerd over de plekken in de krant waar meningen over een onderwerp te vinden zijn: het hoofdredactioneel commentaar, de column en de ingezonden brief. In de begrippenlijst aan het begin vind je uitgebreidere uitleg over de drie vormen.

1. Pak de krant en blader er doorheen en ga op zoek naar een column, een (hoofdredactioneel) commentaar en een ingezonden brief. Je kunt ook de drie teksten in de bijlage van opdracht 1 lezen.
2. Beantwoord de volgende vraag voor alledrie de teksten:
Wat is het doel van de schrijver?
 1. De schrijver roept ergens toe op
 2. De schrijver geeft commentaar
 3. De schrijver stelt iets vast
 4. De schrijver probeert je te inspireren

Welke vorm vind je het leukst om te lezen? De column, het hoofdredactioneel commentaar of de ingezonden brief? Waarom?

Afbeelding bij het hoofdredactioneel commentaar in NRC

OPDRACHT 2

20 minuten

AI is de toekomst?

Individueel

Meningen in de krant zijn bedoeld om de lezer uit te dagen om een mening te vormen over een onderwerp. Door goed onderbouwde meningen te lezen kun je zelf bepalen of je het er mee eens bent, en misschien ga je zelfs anders tegen een onderwerp aankijken.

1. Beschrijf kort hoe je aankijkt tegen het onderwerp 'Kunstmatige intelligentie/AI'. Maak je zelf veel gebruik van AI? Waarom wel of juist niet? Vind je AI gevaarlijk? Waarom wel/niet? Word je weleens beïnvloed door wat je ziet/hoort/leest in de media?
2. Lees het fragment in de bijlage voor opdracht 2 uit de column van Marga van Zundert van 20 mei 2024.
3. Ben je het eens met de columnist?

Ben je argumenten tegengekomen die je mening hebben veranderd? Welke?

Trouw

VERDIEPING DUURZAAMHEID&ECONOMIE RELIGIE&FILOSOFIE OPINIE CULTUUR&MEDIA SPORT PODCASTS PUZZELS ACI

Marga van Zundert

Column

Een lab met zelflerende robots: het zou een enorme hulp zijn

20 mei 2024

Hoe schrijf je een goede ingezonden brief?

In deze les ga je een brief schrijven aan de krant. De brief mag gaan over jouw gevoelens over bijvoorbeeld de oorlog in Gaza, het klimaat, maar ook over iets waar je je aan stoort. Of iets waar je mee zit.

1. Onderwerp kiezen

- Er is vast wel iets dat je dwars zit of dat je graag wilt delen.
- Blader de kranten door en bedenk wat dat zou kunnen zijn.
- Misschien helpt het ook om er met elkaar over te praten?

2. Hoe ga je te werk?

Een brief schrijven is eigenlijk een stelling/mening hebben en daar argumenten bij vinden. We helpen je door de regels te geven voor het schrijven van een betoog:

- Zorg dat je brief niet te lang en niet te kort is. De krant heeft een beperkte ruimte, dus te lange teksten worden niet geplaatst.
- Let op stijl- en spelfouten en een nette verzorging.
- Gebruik eigen woorden. De brief is jouw persoonlijke mening, dus kopieer niet de mening van iemand anders.
- Onderbouw je mening met minimaal twee argumenten.
- Verdeel je tekst in een inleiding, kern en slot (met alinea's).
- Zorg dat het duidelijk is in jouw brief waarop je reageert (verwijs hiernaar). Hoe en waarom is aan jou.
- Zorg dat de toon van de brief aansluit bij de lezer. Dus begin geen tirade gericht aan iemand die de brief nooit gaat lezen, maar verklaar je boosheid aan mensen die de brief wel gaan lezen.

3. Wil je zien hoe een krant brieven selecteert?

Kijk dan naar het volgende filmpje waarin de hoofdredacteur van het Algemeen Dagblad uitlegt hoe het selectieproces werkt (klik op de afbeelding of gebruik de volgende url: <https://youtu.be/UxXFGHf7FKE?>).

4. Heb je je brief klaar?

Ga dan naar www.nieuwsindeklas.nl/schrijfwedstrijd en doe mee!

[Commentaar, NRC 17 juni 2024](#)

COMMENTAAR

Het verminderde welbevinden van Gen-Z is geen aanstellerij

Jongeren

17 juni 2024 • Leestijd 2 minuten

Luisteren

Leeslijst

Dit is het dagelijkse [commentaar](#) van NRC. Het bevat meningen, interpretaties en keuzes. Ze worden geschreven door een [groep redacteuren](#), geselecteerd door de hoofdredacteur. In de commentaren laat NRC zien waar [het voor staat](#). Commentaren bieden de lezer een handvat, een invalshoek, het is 'eerste hulp' bij het nieuws van de dag.

Zo'n 190.000 eindexamenkandidaten kregen afgelopen woensdag dat ene spannende telefoontje: kon de vlag uit of niet? Voor de meesten is nu een periode van feestvieren, vakantie of een zomerbaantje aangebroken. De pechvogels moeten hertentamens doen. Welk percentage uiteindelijk is geslaagd, wordt in augustus bekend. Vorig jaar vielen de resultaten tegen, ze waren niet terug op het niveau van voor de coronapandemie. Zeker is dat ook deze lichting nog altijd de gevolgen van die tijd voelt, of dat nu tot uiting komt in de examenuitslagen of niet.

Deze tieners, die nu doorgaan naar de volgende fase in hun leven, beleefden hun middelbare schooltijd deels onder een stolp. Ze moesten in 2020 en 2021 maandenlang thuisblijven toen de scholen tijdens de lockdowns dichtgingen. Het online onderwijs leidde tot leerachterstanden en lamlendigheid. „Het lukte me niet om op te letten en niemand controleerde of ik mijn huiswerk maakte”, [vertelde een door NRC geïnterviewde scholier](#) die in coronatijd begon op het gymnasium en dit jaar eindexamen deed op de havo.

Voor oudere generaties lijkt het misschien allemaal futiel en zijn de coronabeperkingen wellicht wat weggezakt in het geheugen. Maar bij jongeren tussen 12 en 25 jaar heeft de coronatijd er stevig ingehakt. Ontluikende vriendschappen moesten de ijskast in, schoolreizen en schoolfeesten gingen niet door. Ook sporten in groepsverband was een tijdlang verboden. Hun identiteit vormden de tieners grotendeels thuis, achter een beeldscherm.

Vorig jaar kozen veel scholieren na het eindexamen voor een tussenjaar. Niet 15 procent, zoals voor corona, maar 20-25 procent. Ze stoomden niet direct door naar een vervolgopleiding, maar gingen eerst werken, vrijwilligerswerk doen of naar het buitenland. Misschien haalden ze in wat ze in coronajaren misten: vrijheid en eigen keuzes maken. Het kan ook een uiting zijn van twijfel over de toekomst.

Gen-Z, geboren tussen 1997 en 2012, is een generatie die het moeilijk heeft. De mentale gezondheid van jongeren is slechter dan voor de pandemie, [werd vorige week opnieuw bevestigd in een rapport](#). Vier op de tien jongeren hebben last van psychische klachten en eenzaamheid, zo'n 15 procent kampt met suïcidale gedachten. Dat baart grote zorgen.

Tel daar [het somber stemmende welvaartsonderzoek](#) bij op dat het Centraal Bureau voor de Statistiek onlangs publiceerde. Dat constateerde een breed schisma tussen de generaties. Jongvolwassenen hebben door onder meer hoge woonlasten minder financiële slagkracht dan oudere generaties. In de toekomst dreigen hun welvaart én hun welzijn er verder op achteruit te gaan, waarschuwt het CBS, want ouderen leggen een grote druk op woningmarkt, zorg en natuur.

Gelukkig zijn er ook verhalen van jongeren met wie het goed gaat. Zoals de jongen die in coronatijd van het gymnasium af moest, hij kijkt nu weer vooruit: met zijn havo-diploma kan hij toegepaste wiskunde gaan studeren op de hogeschool in Delft. Helaas is die veerkracht niet elke jongere gegeven. Hopelijk zullen de diepe sporen die de coronapandemie heeft getrokken na verloop van tijd vervagen.

Volgens onder meer het Sociaal en Cultureel Planbureau, het Nederlands Jeugdinstituut en Unicef ontbreekt in de plannen van de nieuwe regeringspartijen een visie op de jeugd en toekomstige generaties. Dat is zorgelijk. Het verminderde welbevinden van de jeugd is geen aanstellerij, maar zou tot nadenken moeten stemmen over manieren om jongeren meer houvast te geven voor de toekomst.

COLUMN

Wanneer de baggerschuit voortijdig zinkt, zijn Hermans en Brekelmans toch maar mooi minister geweest

Sander Schimmelpenninck 17 juni 2024

Afgelopen week presenteerde ik het symposium van de Veerstichting in Leiden, waar studenten en ‘vormgevers’ uit de maatschappij elkaar ontmoetten. De elite, mag je gerust zeggen, vaak lid van een studentenvereniging en overlopend van ambitie. Het zou me niet verbazen als Sophie Hermans en Ruben Brekelmans er ook weleens zijn geweest; corporate of corporaal, ze komen er allemaal.

Ik moest veel aan die twee VVD'ers denken tijdens de praatjes. De met vijfhonderd mensen gevulde Pieterskerk leek eensgezind in zijn afkeer van het aanstaande kabinet. Maar hoeveel van deze kakkers zouden ook echt een streep in het zand trekken wanneer zij voor de keuze zouden staan? Zouden al deze mensen, druk applaudisserend voor emotionele speeches van onder meer Laurentien van Oranje, bereid zijn om hun persoonlijke ambities in de ijskast te zetten voor de goede zaak? Zouden zij hun morele grenzen wél goed bewaken?

Over de auteur

[Sander Schimmelpenninck](#) is journalist, ondernemer en columnist van *de Volkskrant*. Eerder was hij hoofdredacteur van *Quote*. Columnisten hebben de vrijheid hun mening te geven en hoeven zich niet te houden aan de journalistieke regels voor objectiviteit. Lees [hier](#) de richtlijnen van de Volkskrant.

Ik ben bang van niet, gebaseerd op de vele Her- en Brekelmansen die ik heb meegemaakt in mijn leven. Het waren de mindere goden op hun vereniging, die als zaalvulling leerden hoever je kan komen als je gewoon blijft staan, als je als laatste het licht uit doet. Echt grappig of sprankelend waren ze nooit, maar ze wisten: onze tijd komt nog wel. Later, in de corporate realiteit van het bedrijfsleven, als karakter of persoonlijkheid minder telt, zijn zij het die partner worden.

Aan de keukentafel of in het café zullen ze zeggen dat het hun voorkeur natuurlijk ook niet heeft, dat zij veel liever met middenpartijen samenwerken. Plechtig zullen zij hun eigen geldingsdrang en normvervaging verkopen als verantwoordelijkheidsgevoel of democratische overtuiging - ‘het land moet toch bestuurd worden’, ‘we kunnen ons geen stilstand permitteren’, ‘wij nemen onze verantwoordelijkheid’. Deze corporate cowboys houden hun oog op de bal: wanneer deze baggerschuit voortijdig zinkt, zijn zij toch maar mooi minister geweest. Kunnen hun jaargenoten niet zeggen.

Sophie Hermans voelde lang dat ze moest vechten tegen de vooroordelen waarmee zij als dochter van VVD-coryfee Loek Hermans en als voormalige assistent van Mark Rutte te maken kreeg. ‘Maar ik sta hier omdat ik mezelf ben’, zei ze ooit in de Kamer, ‘ik ben Sophie Hermans.’ Wilders noemde haar in 2022 de ‘tassendrager van Rutte’, misschien wel het mildste dat ooit uit zijn mond kwam, maar voor Hermans reden om in tranen uit te barsten.

Ik had best met haar te doen, maar die sympathie is wel voorbij. Over het feit dat PVV'ers immigranten hyena's en beesten noemen, nazistische omvolkingstheorieën bezigen en niet zelden schimmig en strafbaar handelen, heb ik Hermans namelijk niet gehoord. Nu wordt ze, bevangen door een politiek stockholm syndroom, zelfs minister in het kabinet van haar kwelgeest. Wat zeggen die tranen over dat ‘tassendrager’ dan eigenlijk?

Alleen als het ego geknakt wordt, raakt de carrièrepoliticus van de leg. Daarmee zijn de tirades over de elite van radicaal-rechts toch in ieder geval voor een klein deel terecht. Er is overduidelijk iets mis met de Nederlandse toplaag van consultant-achtigen wanneer de leden daarvan er geen been in zien om zich als minister te verbinden aan een regeringscoalitie met radicaal-rechtse totaalidioten.

Sophie Hermans en Ruben Brekelmans zijn waardeloze politici, en dat bedoel ik letterlijk: ze hebben klaarblijkelijk geen waarden. Het zijn ordinaire strebers, die zelfs bij volstrekt helder weer de verkeerde morele afslag nemen. Bij Rutte was het al niet veel, maar de Her- en Brekelmansen hebben zo mogelijk nog minder visie, idealen of moraal: ze hebben alleen hun eigen lullige carrièrepaadje.

Naaktslakken

Zoals iedereen weet, bestaat het hiernamaals uit verschillende sectoren. Zo is er een kleine afdeling waar de slakken-doormiddenknippers terecht komen. Daar zijn de slakken de baas. Dat voorspelt weinig goeds voor [knipper Sjef Leermakers](#).

Ook onze groene oase wordt aangevallen door slakken. Dus gaan mijn vrouw en ik later op de avond en vroeg in de morgen op slakkenjacht, gewapend met een wegwerphandschoen en een bloempot. Hoewel, jacht? Het zijn rustige beesten. Het is meer verzamelen, honderden de afgelopen dagen. We brengen ze verderop in de vrije natuur.

Als het biologisch evenwicht op onze planeet ergens door bedreigd wordt, dan is het niet door het teveel aan slakken, maar door het teveel aan mensen. Die knippen we ook niet door midden.

Pter Bergsma, *Hurdegaryp*

[Column, Marga van Zundert, Trouw 20 mei 2024](#)

Fragment:

Column

Een lab met zelflerende
robots: het zou een enorme
hulp zijn

20 mei 2024

Maakt AI al snel de stap naar zelfstandig onderzoeker? In de chemie, mijn originele vak, is er zowel groot enthousiasme als veel scepsis. De chemie is bezig met een enorme switch. Nu is aardolie nog veruit de belangrijkste grondstof. Er worden medicijnen uit gemaakt, plastics en ingrediënten voor batterijen, zonnecellen en computerchips. Maar over dertig jaar moet alles uit groene, hernieuwbare grondstoffen komen en heel wat duurzamer zijn. Robots die dag en nacht zelfstandig experimenteren zouden een grote hulp zijn om die klus te klaren.

Combineer je alle chemie-AI met robots die kunnen pipetteren, mengen, roeren, opzuiveren, en analyseren, dan heb je een zelflerend lab dat autonoom en razendsnel syntheseonderzoek doet, zo is het idee. Hoogleraar Energietechniek Christoph Brabec bouwde in Erlangen, Duitsland, al een robotsysteem dat op eigen houtje de samenstelling van een zonnecel optimaliseert wanneer je er een nieuwe component aan toevoegt. En dat doet het AI-systeem binnen veertig tests, terwijl een menselijke collega er duizend nodig heeft.

Google Deep Mind en Lawrence Berkeley National Laboratory bouwden een eerste 'zelflerend lab', het A-lab (A van Autonoom). Dat leek een succes. Ze meldden in het gerenommeerde *Nature* veertig nieuwe materialen. Maar er kwam al snel zware kritiek. De analyses klopten niet, aldus collega's. Er was feitelijk niets nieuws ontdekt.

Of en wanneer het zelflerende lab een succes is, blijft dus nog even een vraag. ChatGPT denkt desgevraagd dat het in tien tot twintig jaar is gepiept. Maar het zou kunnen dat het algoritme wat veel sciencefiction heeft gelezen.

Nieuws in de klas - Schrijfwedstrijd 2024 is een uitgave van Nieuws in de klas.

De opdrachten zijn bestemd voor scholieren in het PO & VO.

© Nieuws in de klas, Amsterdam

Uitgave Nieuws in de klas - Schrijfwedstrijd 2024

Samenstelling en redactie: Laila de Miranda

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever.

e info@nieuwsindeklas.nl

w www.nieuwsindeklas.nl